

[Norup.]

kommandoen, den såkaldte SHAPE med general Eisenhower som chef. Herigennem varetager forsvarschefen yderst vigtige danske, nationale forsvarsinteresser. Endvidere må der peges på den statsmæssigt og politisk vigtige faktor, at forsvarsministeren og den siddende regering har een mand og een myndighed at holde sig til, både hvad angår ansvar og beføjelser vedrørende vort nationale forsvar.

Når man derfor fra visse sider har ment, at man kunne afskaffe forsvarschefen og hans stab, så er dette kortsynet overfor danske interesser. Iøvrigt findes der i lovforslaget en bestemmelse, hvorefter forsvarschefen, hvis forholdene gør det ønskeligt, kan lede militære styrker af alle tre værn. Jeg formoder, at man her bl. a. tænker på en strategisk situation, hvor Danmark af en eller anden grund forsvarsmæssigt er en særlig enklave og skal forsvares eller bevogtes som sådan, fortrinsvis af vore egne værn. Personlig kunne jeg godt tænke mig, at man måske sine steder udvidede eller lidt nøjere præciserede forsvarschefens beføjelser. Der er i det hele taget flere måder at ordne detaljerne ved kommandolinier på, når alle interesser, både vore egne og NATOs, skal varetages. Det bliver formentlig nødvendigt at føre bestemmelserne i majloven angående hjemmeværnet à jour, når resultatet af revisionen af denne lov foreligger.

Når majloven nu skal revideres og omtrykkes, vil jeg til slut pege på det ønskelige i at få slettet alle overflødige paragraffer i overgangsbestemmelserne, idet det heri nævnte for størstedelens vedkommende er ordnet gennem de to sidst vedtagne love.

På mit partis vegne kan jeg tilsige en velvillig behandling af lovforslaget; jeg finder det ligesom de to foregående ordførere ønskeligt, at et udvalg kommer til at behandle de nærmere detaljer.

Johs. Christiansen: Den linie, som dansk forsvarslovgivning efterhånden er kommet ind på — man kunne kalde den de abrupte overvejelsers linie —, burde i virkeligheden kunne samle alle i et krav om at søge forholdet til de atlantiske overmyndigheder taget op til revision. Den opfattelse breder sig i hvert fald stærkere og stærkere i befolkningen, at Atlantpagtens § 5 dog må være sat ind for noget; der må have været en mening med denne § 5. Artiklen indeholder den klare bestemmelse, at enkeltstater har sin beslutningsfrihed, hvilket mellem demokratiske gentlemen må betyde, at andre

Atlantpagtstater ikke med rette kan indvende noget imod, at den nævnte beslutningsfrihed benyttes. Danmark må altså være berettiget til at sige nej i tilfælde, hvor et ja ikke vil være overensstemmende med dets forhold og interesser. Det er en udbredt opfattelse, at regeringen her viser lovlig stor imødekommenhed. Hvis vi holder os til det militære område, og det er jo et sådant, vi bevæger os på her, har regeringens imødekommenhed medført og vil, hvis holdningen ikke ændres, fortsat medføre, at der med relativt korte mellemrum må foretages ændringer i landets forsvarspolitik. Men vil dette ikke i længden være et forhold af højst betænkelig art? Sådanne hyppige ændringer kan jo ikke andet end i befolkningen fremkalde en fornemmelse af, at enten bøjer regeringen sig for villigt overfor de stærkere medlemsstaters ønsker, eller også savner den tilstrækkelig forudseenhed og fasthed i den nationale forsvarspolitik, som den følger.

Hertil kommer en anden ting. Den ro og stabilitet, som både denne og tidligere regeringer har lovet værnene og værnenes personel i forbindelse med de nye forsvarslove, svæver endnu 7 år efter befrielsen mere eller mindre i det uvisse. Man kender jo min stilling til flertallets forsvarspolitiske afgørelser, men uanset denne stilling er jeg naturligvis på ingen måde blind for, at de militære tjenestemænd i alle disse år har udført både et stort og som oftest et yderst brydsomt arbejde, et arbejde, der har været så meget mere vanskeligt, som det har måttet udføres i en atmosfære af både faglig og personlig usikkerhed takket være netop hele den ustabilitet, som de evindeligt omskiftelige forhold har medført på dette område.

Af disse grunde, men også under hensyn til hele den usikkerhed, som råder på vore økonomiske og finansielle områder, er det, for ikke at bruge et stærkere udtryk, yderst uheldigt, at regeringen ikke har stået frem og sagt: dette og dette er dansk militærpolitikens mål, det vil kræve de og de ofre, de og de foranstaltninger, men når det mål er nået, så står vi til gengæld også inde for, at så er det slut, så går vi ikke videre, herpå kan befolkningen, og derunder altså også de militære tjenestemænd, indrette sig. Jeg kan ikke tro andet end, at man både i regeringen og i de tre partier, der er fælles om denne sag, godt kan se det rimelige i disse betragtninger — i alt fald kan deres vælgere det. Nuvel, men hvorfor tager man så ikke spørgsmålet op, den skæve udvikling, vi er ført ind i, og siger på de rette steder,